

Interwýu / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Interwýu / satiriki hekaýa INTERWÝU

Döwliniň haçandan bări klub müdiri bolup işläp ýörenini hiç kim bilenokdy. Hatda onuň özem bu soraga jogap berjek bolanda ýaýdanjyrardy. Oba adamlarynyň degşip: «Aý, biz-ä bilemizok welin, ol dünýä bări şol ýerinde işläp ýörmüşin» diýyänlerem bardy. Hawa, hakykatdanam Döwli bu ýerde indi köpden bări işleýärdi. Bakyda duran malyň eýesi bilen öwrenişişi ýaly, indi Döwli hem bu iş bilen halys öwrenişipdi. Onuň işine «ezberligini» diýsene! Öýde ýatan ýerinden etmedik işini etdim diýip, hasabat bermäni dagy eşekden palanalança-da görmezdi. Döwli kluby açmak üçin gelende, gün eýyäm guşluk bolupdy. Ol açaryny gözläp, jalbarynyň jübüsine elini sokdy. Döwliniň gapdal jübüsü edil dyzyna ýetip ýatyrdy, onuň içinden kinniwanja açar tapmak dagdan mumyýa tüpeñländen aňsat dälди. Döwliniň jübüsini obada käbir adamlar ölçeg birligine meňzetse, ýene biri ony ýiten zatlaryň saklanýan ýerine meňzederdi. Şonuň üçinem Döwlini tanaýan adamlar haýsydyr bir zadyň mukdary hakynda gürrüň etseler «Döwliniň jübüsü bilen ölçäniňde, näçe jübi boljak?» diýip sorardylar ýa-da biri zadyny ýitiren bolsa, oňa «Döwliniň jübüsini barlap gördüňmi, şoňam-a jübüsinde adamdan başga zat barmışyn» diýip gülşerdiler.

Dogrudanam, onuň jübüsiniň boş wagty ýokdy, haçan görseň, gurbaga ýuwdan ýylanyň böwri ýaly pökgerip durdy. Häzirem onuň ilkinji eline ilen zat gyrasy kenaraly uly ak ýaglyk boldy. Ol ony çykardy-da, maňlaýynyň burçak-burçak bolup duran derini

syldy. Soňra ol ýene-de elini jübüsine sokdy. Bu gezek onuň «toruna» düşen zat iki yüz gramlyk stakandy. Ol stakany görüp, birhili gultunyp gitdi. «Be, içigara öýde galaýdymka, diýip, jübüsini silkeleşdirdi. Onuň jübüsindäki zatlar mekdebiň jaňy ýaly, alazenzele bolup seslendi. Gözlegler özuniň oňat netijesini berdi. Ol ep-esli sermeneninden soň, bir topbak açary penjeläp jübüsinden çykardy. Döwliniň kluby açjak bolup çemeleneni hem şoldy welin, onuň özüne tarap ýetip gelýän adama gözü düşdi. «Beh, şu adamlaram suwumsyz bolupdyrlar-ow, açaryňa mähetdel, sokjarylyp gelýärler. Hamala diýersiň, bu ýerde akyp ýatan bal bar ýaly» diýip, ol hüñürdedi. Onýança ol adam gelip ýetdi.

— Salam! Bagışlaň, siz klub müdirim? — diýip, gelen adam Döwliden sorady.

Ol sesini çykarmady. «Hawa» diýen manyda baş atdy.

— Men oblast gazetinden Saparov, interwýu almaga geldim — diýip, ol özünü tanatdy.

— Wiý, onda salawmaleýkim, ýoldaş Saparov. Geçiň, geçiň, oturyň — diýip, Döwli göwresine gelişmeyän çalasynlyk bilen habarça elini uzatdy. — Inwentar almaga gelen bolsaňyz, inim, şujagaz ýerde hojalyk harytlary magazini bardyr, barar gaýdaýarys. Magazinçı tanyş oglandyr, aňrujy bir zady bar bolsa, özüne goýanam bolsa tapdyrarays. Arkaýyn bolaý- diýip, ol sözüniň üstünü ýetirdi.

Habarçy zordan gülmän saklandy. Atylan okuň nyşana dogry degmänliginy aňyp, ol özüniň nämüçin gelendigini has sadarak dilde düşündirjek boldy.

— Döwli aga, şu günlerki alyp barýan işleriňiz bilen baglanychykly üç-dört sany soragym bardy, gazetimiziň okyjylaryna şolar barada gürrüň beräýseňiz oňat bolardy. Magazine-de gitsek, soň gider ýörerdik-dä — diýip, Saparov sypaýyçylyk etdi.

— Öz işim barada gürrüň bermeli bolsa, oň ýarasý ýeňil-le. Ýogsa-da, sizem ýadap gelensiňiz, ýoldaş nämäýew, ä-ä ýoldaş Saparov, gowusy, ýörüň öye baralyň, dem-dynjyňzy alarsyňyz, hemem näme soragyňyz bolsa çayý başında düşünişerdik-dä. Hä, nähili görýärsiňiz — diýip, klub müdürü habarça özüniň hyzmatyny hödürledi...

Ol edilen hezzet-hormat üçin müň keren alkyş aýdyp, özüniň ilkinji soragy bilen Döwlä ýuzlendi.

— Ynha, şu günler sizde pagta ýygymyň iň gyzgalaňly döwri,

kolhoz önemciliği bilen nähili aragatnaşy whole saklaýarsyñz, ine şol barada birki agyz gürrüň beräýseñiz – diýip, Saparov nämedir bir zatlar belleşdirmek üçin elindäki bloknotynyň gatyń aýşdyrdy.

Döwliniň gökdäki dilegi ýerde gowşana döndi. Ol soragyň berlerine öñdenem garaşyp oturan ýaly, haýal etmän gürrüne başlady:

– Biziň kolhoz önemciliği aragatnaşygymyz diýseň oňat. Ynha, hut häzirjegiň özünde-de kluby bir açdym adyny etsem, pagtaçylaryň üstüne gideýin diýip durdum. Meýdana çyksaň hezillik, birhili göwnüň açylýar. Dogrusyny dogry aýtmaly, henize çenl-ä öñdebaryjy brigada bilen yzda galak brigadanyň duşuşygyny geçirip bilemezok. Elbetde, onuňam özüne ýetesi sebäbi bar. Häzir bizde aýratyn öñe saýlanyp, ýa-da yza galyp barýan brigada ýok diýýärler, olaň hemmesem bir gyraðeň barýamyş. Yöne şu ýyl Allanazaryň brigadasy weli yza galar diýip, ähli kişi gürrüň edýär. Oň başlyk bilen ugry ýokmuş. Şonuň üçinem ony başda suwdan birneme kösänmişler. Pagtanyň ýagdaýyny özüň bilyäň, sähel suwuny kem etseň, neresse çaga ýaly süllerişip otyr. Dogrusy, men özüm-ä baryp göremok, ýone iller şeý diýýär. Onsoňam: «Il agzy keramat» diýipdirler, belki, şeýle-de bolsun-da. Onsoň näme, biziňki hezillik, beýleki brigadalar bilen ýaňky yzda galjak brigadanyň gezekleşdirip duşuşygyny geçirip ýörmeli.

Ýogsa-da, bkzi her aýda bir gezek raýona ýygnaga çagyryarlar. Hemmesine baryp bilmesegem, iki aýdan üç aýdan barjak bolýas, işem köp bolýar. Yöne her gezek baraň-da, şol bir aýdylýan zatlar. Meýdan düşelgelerine gündelik gazet-žurnal eltip durmaly diýip, gulagyň kamata getirýärler. Walla, halus peteň-bizaryň çykarýar-laý. Meň özümiň-ä şoňa kän pisindim oturanok. Bu wagt, tüweleme, adamlar gaty hatly-sowatly bolupdyrlar, onsoňam her kim öýüne goş ýazdyryp dünýäň gazet-žurnalyny alýar, how. Goý, öýlerinde-de okasynlar-da! Dogru-da walla. Sen, inim, gazetçi bolsaň belläp goý, biz diňe bir kolhoz önemciliği bilen däl, eýsem kolhozçylaryň özleri bilen hem ýygy aragatnaşykda. Ynha, şu üstümüzäki aýyň başlaryndady öýdýän, ähli öýlere diýen ýaly ýekeme-ýeke, girip çykdyk, oba Sowetoňem how, işi gutaranok – diýip, Döwli şol gürläp otyrdy. Yöne ol hernäçe gürlese-de, haýsy brigadalaryň özaralarynda ýaryşýandygyny, şeýle hem kolhoz boýunça geçen ýyl her gektardan näçe sentner pagta hasylynyň alnandygyny bilenokdy.

Öñdebaryjy ýygymçylaryň islegleri boýunça konsert bermek diýen ýaly zatlar-a asla onuň ýadyna-da düşenokdy.

Habarçy onuň gürrüñiniň arasyň böldi-de, ikinji soragy orta atdy.

– Hawa, Döwli aga, meniň eşidişime görä, maldarçylygam siziň hojalygyňza iň esasy pudaklaryň biri ýaly. Şolara medeni hyzmatyň ýola goýluşy nä derejede?

– Yoldaş Saparow, Siziň aýdýanyňzyň dogry bolaýmagam ähtimal. Ine hut şonuň üçinem biz maldarlar barada aýratyn alada edýärис – diýip, Döwli ýene-de tükezzybana tutduryp ugrady. Ýogsa-da, şu gurçuk janawarlaram maldarçylyga degişlim-aý? – diýip, ol gürrüñinin arasynda habarçydan sorady. Saparow onuň soragyna çalarak ýylgyrdy. Soňra «Hawa, aýdyberiň» diýip, nämedir bir zatlary bloknotuna belleşdirdi.

– «Hawa» bolsa diňle, medeni hyzmaty biz diňe bir maldarlara däl, eýsem hut mallaryň özlerine-de edýärис. Kolhozymyzyň ýüpek gurçuklary bizden nägile bolup bilmezler. Her ýyl gurçuk wagty ynha, şu kluby biz şolara başy bilen berýärис. Han özleri, sultan özleridir, näme edeýin diýseler, olaryň towugyna tok diýyän ýokdur, kimden sorasaňam aýdar. Olaryň pianinonyň içine girip pile sarap ýörenlerem bar how, biz şonda-da geçirimlilik edýäs, zat diýemzok. Aslynda arkalaşyk diýilýän zat gowy zat, biz şonam edýäs, dogrusy, ondan görýän zyýanymyzam ýok. Onsoňam: «Söýenişen ýykylmaz» diýipdirler ahyryn...

Saparow klub müdирине ýene bir sorag berip gördü. Öñki soraglara berlen jogaplar soňkularyň ýanynda toýlaýmalydy. Şonuň üçinem ol derrew gaýtmak bilen boldy.

– Beren gürrüñiz üçin sag boluň, Döwli aga. Gazet sahypasynda duşuşýançak – diýip, habarçy çykyp gitdi. Şondan soň geçen bolsa bir hepde geçendir-dä, oblast gazetiniň sahypasynda «Tanyş boluň, gepleýär Döwli» diýen feleton peýda boldy. Ony okap gören oba adamlary Döwlini «gutlamak üçin» alňasaýardylar. Oňa ilkinji sataşanam kolhozyň şofýory Myrat boldy.

– Döwli aga, gutlaýas, gazetde «öwüp» arşa çykarypdyrlar, okansyň-la – diýip, ol kabinadan boýnuny uzadyp gygyrdy.

Öwgi sözünü eşiden Döwli: «Ýok» diýip, birneme ekezlendi.

– Onda okap gör, şu günüki oblast gazetinde – diýip, Myrat maşynynyň gazyny köpeltdi. Döwli özi hakynda ýazylan feletony okap boldy-da:

– Be, habarçylaram ownapdyrlar-ow, şo diýen zadymy tapmadyň
diýip, gör, kezzabyň ýazýan zadyny – diýip başyny ýaýkady.
Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar